

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Censores aliorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Est enim vultus plerumque index mentis, & lineamenta corporis argumenta animi; liberalis & honesta facies, liberalem & honestum arguit animum, prava pravum. Qualis in Zoilo primo apparebat, à quo deinde formam corporis, animique traxere nepotes.

II. (b) Ad Momos & Zoilos aggregandus est *Timon*, Atheniensis ortu, cognomento *μισάνθρωπος*, seu, *hominum osor*. Hic omnibus invadebat, actiones omnium arrodebat, nullorum hominum homo; hominum vestigia quoque vitans; soli Alcibiadi adolescenti familiaris; quod mirantibus, causamque rogantibus, respondebat: Hic adolescens Atheniensibus suo tempore ingens conflabit malum. Ejus epitaphium hoc fuit: *Hic sum post vitam miseram, inopemque sepultus: Nomen ne queras: Dii, lector, te malè perdant.* Arborem is in suo horto consitam habebat, quam erat succisurus, idcirco prius evulgari voluit: arborem sibi esse, in qua se aliquot miserorum hominum suspenderint. Nunc illam esse succidendam, ideòque properandum illi, qui sui in ea suspendium cogitaret. Digni me herculè homuli, qui, quod nominatus epigrammaticarius imprecatur cuidam:

Omnibus invideas, Navole nemo tibi.

Alienæ felicitatis invidia torqueantur; ipsi verò desperatione meliorum, ringantur ut canes, & cum malè facere non queant, malè dicendi libidine acerbent vitam.

III. (c) Prudentissimè monet poëta:

Loripedem rectus derideat, æthiopem albus.

Adagione teritur: *longo, vel adunco suspendere naso.* Sed aliud est nasatum, aliud nasutum esse. Irridet Martialis Tongilianum quendam, qui ob carpendi licentiam videbatur sibi nasutissimus; cum tamen penitus à judicio aberrarit, totusque à suomet ipse naso suspensus fuerit:

Tongilianus habet nasum scio: non nego; sed jam

Nil præter nasum Tongilianus habet. lib. 12.

Erat enim homini nasus æquò porrectior; & qui censoriè judicabat alios, ipsi suus ludibrio fuit nasus. In eodem libro exagitat alium, qui nimis uncis indulgebat naribus, & nasum habebat,

Quantum noluerit ferre rogatus Atlas.

Non ideò tamen emunctæ naris erat, etsi nasonem se posset dicere. Imò illi quoque, qui nasum cubito tergunt, censoriam sibi dicitatem arrogant. Eodem poëta teste:

Et pueri nasum Rhinocerotis habent.

O o o o z

Aut

(b) Osor hominum. (c) Censores aliorum.

Aut potius proboscidem, qua videntur sibi odorari acutissimè, scilicet, ut vultures cadavera. Neque hoc mirum:

Nam facilis cuivis rigidi censura cachinni.

Unde Seneca lib. de const. c. 11. Ut quisque contemptissimus, & ut maximè ludibrio est, ita solutissimæ linguæ est. Pueros quidam ad hoc mercantur procaces, & eorum impudentiam acuunt, ac sub magistro habent, qui probra meditatè effundant, nec has contumelias vocamus, sed argutias. Contemptissimum utique & impudentissimum genus hominum, quorum audacia ita demum sibi in convivas jus facit, si coepit à domino. Hunc ubi censura parcente & innoxia libaverint, ceteros deinceps audacissimè carpunt. Hæc Seneca. Balatrones, sanniones, scurræ, moriones hi, mensis & tricliniis passim inerrant, & liberrimè dentes exercent in omnes; nec ossa duntaxat, sed famam quoque probrosi parafiti rodunt. Talis fuit Mamercus ille, de quo Martialis lib. 5. epig. 29.

Ut benè loquatur, sentiâtque Mamercus
Efficere nullis, Aule, moribus possis.
Pietate fratres Curtios licet vincas,
Quiete Nervas, comitate Rufones,
Probitate Marcos, æquitate Mauricos,
Oratione Regulos, jocis Paullos;
Rubiginosis cuncta dentibus rodit:
Hominem malignum forsân esse tu credas:
Ego ego miserum credo, cui placet nemo.

IV. (d) Calcatum est adagium: *Sutor ne ultra crepidam.* Apelles enim, Plinio narrante lib. 35. perfecta picturæ opera proponebat in pergula transeuntibus, atque post ipsam tabulam latens, vitia, quæ notabantur, auscultabat, vulgum diligentiorè judicem, quàm se præferens. Feruntque à sutore reprehensum, quòd in crepidarum una intus pauciores fecisset ansas. Tulit hoc Apelles, & tacuit. Cùm verò idem postero die prioris admonitionis emendatione jam superior, circa crus nescio quid cavillaretur, indignatus Apelles prospexit, denuntiavitque, ne *supra crepidam* sutor judicaret. Aliud est ergo cerdonem, aliud censeorem esse, præsentim in rebus nec acu tangendis, nec subula perforandis. Acetum imperitis Aristarchis epigrammataris infricat:

Cùm tua non edas, carpis mea carmina Læli.
Carpere vel noli nostra, vel ede tua.

Multis

(d) *Sutor, ne ultrâ, crepidam.*